

5 -8 klasių mokinių komandų rajoninė biologijos olimpiada

.....
(mokyklos pavadinimas)

Užduotys	Surinkti taškai
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	

LINKIME SÈKMÈS!

Užduotys 7-8 klasei

1 uždutis.

Pažymėk teisingą atsakymą

1. Koralai gyvena:

- a) atogrąžų vandenyse,
- b) Baltijos jūroje,
- c) ežeruose,
- d) upėse.

Pažymėk teisingą atsakymą

2. Koralai gali gyventi tik :

- a) Negyvojoje jūroje,
- b) pakankamai šiltame ir sūriame vandenyje,
- c) pakankamai šiltame ir gėlame vandenyje,
- d) Baltijos jūroje.

Pažymėk teisingą atsakymą

3. Vidiniai žmogaus parazitai yra:

- a) sliekai,
- b) askaridės,
- c) velniaplaukiai,
- d) utėlės.

Pažymėk teisingą atsakymą

4. Planktonas yra:

- a) smulkūs vėžiagyviai,
- b) žuvis,
- c) delfinai,
- d) jūrų žvaigždės.

Pažymėk teisingą atsakymą

5. Kremzlinės žuvis turi:

- a) kremzlinius griaučius ir žiaunų plyšius,
- b) kremzlinius griaučius ir žiaunadangčius,
- b) kaulinius griaučius,
- c) kietus žiaunadangčius.

Pažymėk du teisingus atsakymus

6. Moliuskai yra svarbūs, nes:

- a) gamina deguonį,
- b) filtruoja vandenį,
- c) yra maistas žuvims, paukščiams ir žinduoliams,
- d) yra maistas tik žmogui.

Pažymėk teisingą atsakymą

7. Kadagių kankorėžiai primena:

- a) uogas,
- b) riešutus,
- c) obuolius,
- d) šakniavaisius.

Pažymėk du teisingus atsakymus

8. Kokiame dirvožemyje auga pušys?

- a) sausame, nederlingame,
- b) smėlingame,
- c) derlingame,
- d) derliname ir drėgname.

Pažymėk teisingą atsakymą

9. Svetimšaliai augalai yra:

- a) išplitę teritorijose, kuriose anksčiau augo,
- b) atkeliavę tik iš Amerikos,
- c) atkeliavę iš įvairių kraštų,
- d) auga tik derliguose dirvožemiuose.

Pažymėk du teisingus atsakymus

10. Sausieji vaisiai yra:

- a) uoga, kaulavaisis,
- d) kaulavaisis ir gilė.
- c) riešutas, gilė, ankštis,
- b) grūdas, lukštavaisis,

Pažymėk teisingą atsakymą

11. Kieno vaisiai yra nuodingi?

- a) bulvių ,
- b) baklažanų,
- c) aguročių,
- d) patisonų.

Pažymėk teisingą atsakymą

12. Eglių šaknys yra :

- a) orinės
- b) įsiskverbusios giliai į žemę,
- c) išsikerojusios dirvos paviršiuje,
- d) kimbamosios.

2. Užduotis. Parink tinkamą žodį.

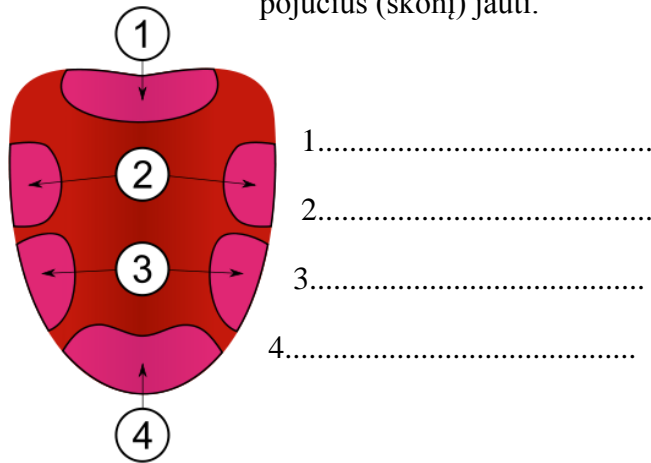
1. Nuo angies žaltį skiria dvi (gelsvos, žalsvos) dėmės galvos šonuose
2. Lietuvoje jau išnykę milžiniški žvėrys (mamutai, drambliai)
3. Viešnia iš Prancūzijos yra (vynuoginė sraigė, perluotė).
4. Mamutai buvo (dramblių, raganosių) pusbroliai
5. Lietuvoje šokuoja tik paprastos voverės, o seniau gyveno (voverės skraiduolės, voverės linksmuolės)
6. Vandenyje gyvenanti ožka yra (žuvis, žinduolis)
7. Lietuvos miškų naujokai yra (dėmėtieji elniai, briedžiai).
8. Dzūkai „geležine varle“ vadina (balinius vėžlius, kūdrines varles).
9. Mažiausias Lietuvos žvėrelis yra (kirstukas nykštukas, pelė)
10. Įžūlios naujokės yra (ondatros, europinės audinės)

3. Užduotis. Atsakymus įrašykite į atitinkamas kryžiažodžio eilutes.

Pastaba. Į eilutės sunumeruotą langelį raidžių rašyti negalima.

1. Virusai, kurie dauginasi bakterijose.
2. Indai, kuriais augalo stiebu iš lapų į šaknis teka vandenyje ištirpęs cukrus.
3. Vandens difuzija.
4. Baltymo molekulę sudaro viena su kita susijungusios ...
5. ŽIV sukelia ligą.
6. Audinys, kuriame gaminama organinė medžiaga- gliukozė.
7. Kraujagyslės storomis sienelėmis, sudarytos iš trijų sluoksnių.
8. Galvkojis minkštakūnis.
9. Netikros samanų šaknys.
10. Stiebo dalis, kurios ląstelėms dalijantis stiebas storėja.

1. **4.Užduotis.** Paveiksle pavaizduotas liežuvis. 4.1. Parašykite, kuria liežuvio dalimi, kokius pojūčius (skonį) jauti.

- 4.2. Trims mokiniams ant liežuvių buvo uždėta po kelias kruopeles cukraus. Pirmajam ant liežuvio viršūnės (galiuko), antrajam liežuvio kairiajame šone, trečiajam ant liežuvio šaknies. Kuris iš moksleivių pirmasis pajus cukraus skonį? Paaiškink kodėl?

2t

- 4.3. Paaiškink, kodėl žmogus, gurkštelėjęs karštos arbatos, akimirksniu ją išspjauna, o paklaustas, ar ji saldi negali atsakyti?

1t

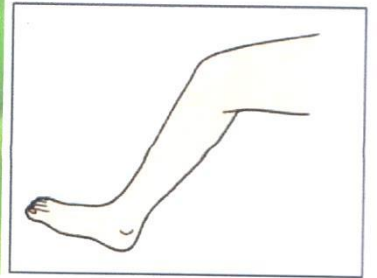
5 užduotis. Klausimai iš vikipedijos

1. Smiltvištiniai paukščiai ..... sugeria vandenį ir neša jaunikliams į lizdus.
2. Dviskilčiai augalai taip pat vadinami .....
3. Kai kurių giluminių galvakojų moliuskų akys sudaro iki ..... kūno masės?
4. Mažiausia pasaulyje beždžionė, kuri susirangiusi telpa į žmogaus delną.....
5. Žuvis spjaudalius minta virš vandens skraidančiais ..... kuriuos numuša taikliai paleista vandens čiurkšle?
6. Pupinių augalų šaknų gumbeliuose gyvena atmosferos azotą fiksuojančios ..... , kurios dirvą praturtina azotu.
7. Raudonųjų kraujo kūnelių vidutinė gyvenimo trukmė yra .....
8. Grybas poniabudė smirdi ..... ir privilioja muses, kurios išnešioja jos sporas?
9. Kokio svorio gali užaugti didžiojo kukurdukelio vaisiakūnis ?.....
10. Smailiasnukės varlės patinai tuoktuvų metu būna .....

6. Uždutis. Išspręsk rebusą.

øøøø . . .

SP 231øøø

øøø . . . ø ø

øø . .

251 øøø

NE31 øøøø

10P4591øøøøøø

Praktinės užduotys.

7 užduotis. Kerpės ir samanės

1. Atpažinkite kerpių ir samanų rūšis (mokomoji medžiaga).

(1 atpažinta kerpės arba samanės rūšis- 1 tšk.)

2. Kiekvieną kerpę sudaro 2 organizmai, gyvenantys kartu kaip vienas organizmas. Kokie tie 2 organizmai, sudarantys kerpę?

(1 tšk.)

3. Kaip skirstomos kerpės pagal gniužulo formą?

(3 tšk.)

4. Kodėl kerpės vadinamos aplinkos „indikatoriais“?

(1 tšk.)

5. Kodėl samanės priskiriamos augalų karalystei?

(1 tšk.)

6. Kokių samanų lapai sugeria keliskart daugiau vandens negu pačios sveria?

(1 tšk.)

7. Kuri samana dar vadinama durpine samana ir kodėl?

(2 tšk.)

8 užduotis. 8.1. Pagaminkite plaučių modelį.

4=

Jums reikės: plastikinio butelio, žirklių, plastilino, kokteilinio šiaudelio, siūlų ir balionų.

Atidžiai stebėkite, ar modelis veikia.

8.2. Išvardykite kvėpavimo organus, kuriuos atitinka modelio dalys:

1=

- a) plastikinis butelis
- b) balionai
- c) kokteilio šiaudelis

8.3. Pakomentuokite, kaip naudodami modelį jūs galite apibūdinti:

4=

a) įkvėpimą

b) iškvėpimą

8.4. Kodėl pro nosį kvėpuoti sveikiau nei pro burną?

1=

Iš viso: 10 taškų

9. Užduotis

1. Panaudojus lemputę ir plastiliną, Jūsų bendraamžiai pagamino alveolės modelį.

d) kokiame organe ją atrasite?

1=

e) kuriuos alveolės darinius atitinka:

3=

- stiklinis lemputės gaubtas
- dujos lemputėje
- raudonos ir mėlynos linijos

2. Paaiškinkite, kaip vyksta dujų apykaita alveolėje? 2=

3. Kodėl žmogaus organizmui naudingas didelis alveolių paviršiaus plotas? 1=

Iš viso: 7 taškai

10. Užduotis

Jūsų bendraamžiai pagamino dar vieną, kraujagyslių modelį.

1. Išnagrinėkite ir nurodykite, kokia spalva pažymėtos: 1=

- arterijos

- venos

2. Nurodykite, kuo arterijos skiriasi nuo venų? 2=

- arterijos

- venos

3. Kodėl pro kapiliarų sieneles lengvai prasiskverbia mažos medžiagų molekulės? 1=

Iš viso: 4 taškai

11. Užduotis

Užduotį atlikite **popieriaus lapuose**, kuriuose pavaizduota žmogaus virškinimo sistema.

1. Įvardinkite, virškinimo sistemos organų pavadinimus 3 =

2. Įvardinkite, virškinimo sistemos liaukų pavadinimus 2 =

3. Atidžiai apžiūrėkite lėkštėje pavaizduotus maisto produktus iš kurių pagamintos salotos. Šalia yra pagardas salotoms. Jis pagamintas iš alyvuogių aliejaus, cukraus, citrinos sulčių.

4. Naudodami spalvotą popierių **kūrybingai** pavaizduokite, kaip virškinamajame trakte bus skaidomos ir įsiurbamos maisto medžiagos. 5 =

Iš viso: 10 tšk.